MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO

Seduta ta' l-20 ta' April, 2005

Citazzjoni Numru. 66/2004

Paul Caruana
vs
Rudolphe Gaerty u Global Executive Search (Malta)
Limited (C 16725)

Il-Qorti,

A. CITAZZJONI:
Rat ic-citazzjoni ta' l-attur li biha ppremetta:

Illi permezz ta' skrittura privata datata 16 ta' Gunju 1997 (Dok. 'PC1'), konkluza bejn l-attur u l-konvenut, kienet giet trasferita ***in toto*** l-attivita` kummercjali mibdija u avvjata f'Malta mill-istess attur li kienet tikkonsisti fl-Ufficcju Rappresentattiv hawn Malta tas-socjeta` estera M.S.I. International gja` S.C.I. (U.K.) Limited li n-natura ta' l-attivita` taghha kienet wahda hekk imsejha bhala ***head hunting*** u cioe` li tidentifika kandidati potenzjali ghall-impjiegi, ***inter alia*** u b'mod partikolari, fis-settur bankarju

u finanzjarju, u tirranga ghall-impjieg ta’ l-istess fis-swieq internazzjonali;

Illi ***ai termini*** ta’ l-istess skrittura privata, il-konvenut kellu jhallas lill-attur rati ta’ kummissjoni skond in-natura u l-origini tal-***placements*** ta’ impjiegi maghmula, kif kellu jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza odjerna;

Illi l-attur kien gia` inizzja proceduri quddiem il-Qorti Civili, Prim’Awla halli jithallas il-kummissjonijiet dovuti lilu mill-konvenut ai termini ta’ l-istess skrittura privata u dana fit-23 ta’ Frar, 1998 (Cit. Nru.: 369/98JRM) liema kawza kienet tinsab quddiem il-Qorti Civili, Prim’Awla per Onor. Imhallef Dr. J. R. Micallef differita ghall-20 ta’ April 2004;

Illi ***ai termini*** tal-imsemmija skrittura l-obbligu tal-konvenut illi jhallas il-kummissjonijiet lill-attur kellu jittermina nhar is-16 ta’ Settembru, 2002 u ghalhekk il-konvenut kien ghad baqghalu wkoll ihallas il-kummissjonijiet lill-attur mill-24 ta’ Frar 1998 sas-16 ta’ Settembru 2002;

Ukoll illi permezz ta’ ittra datata 14 ta’ Frar 2000 mibghuta minn MSI International lill-konvenut Rudolphe Gaerty, is-socjeta` MSI International kienet ipprezentat ruhha li kienet qedha tittermina l-licenzja moghtija lill-konvenut Rudolphe Gaerty sabiex ghan-nom taghha kif fuq premess;

Ukoll illi minn indagini kondotta mill-attur sussegwentement kien irrizultalu li n-negozju kollu ta’ l-MSI International kien baqa’ kontinwament u ininterorrament u kien ghadu sad-data tac-citazzjoni odjerna gestit f’Malta taht id-direzzjoni dirett tal-konvenut Rudolphe Gaerty, izda flok fil-kwalita` tieghu, tramite s-socjeta` konvenuta Global Executive Search (Malta) Limited u dwar dan il-konvenut kien gia` inizzja proceduri (Cit. Nru,: 345/01JRM) u dana nhar it-2 ta’ Marzu 2001;

Illi ghalhekk certa kummissjonijiet setghu kienu dovuti minn din is-socjeta` kummercjali konvenuta mit-3 ta’ Marzu 2001 sad-data ta’ l-iskadenza ta’ l-iskrittura privata fuq indikata u cioe` s-16 ta’ Settembru 2002;

U ghall-perjodi fuq imsemmija l-attur ma kienx thallas dak li kien dovut lilu bhala kummissjonijiet ai termini ta' l-iskrittura privata fuq imsemmija;

Illi nonostante li l-konvenut Rudolphe Gaerty kien gie interpellat permezz ta' ittra ufficjali datata 17 ta' Novembru 2003 debitament notifikata u l-istess konvenut kien baqa' inadempjenti;

U illi kien ikun opportun kemm minhabba li l-mertu kien wiehed identiku kif ukoll ghall-ekonomija tal-gudizzju li l-kawza odjerna tinstema' mal-kawza fl-istess ismijiet (Cit. Nru.: 369/98JRM) liema kawza kienet tinsab quddiem il-Qorti Civili, Prim'Awla per Onor. Imhallef Dr. J.R. Micallef iddiferita ghall-20 ta' April 2004.

L-attur talab lill-Qorti biex:

1. Tordna li l-kawza odjerna tinstema' flimkien mal-kawza fl-ismijiet "Paul Caruana vs Rudolph Gaerty" (Cit. Nru.: 369/98JRM) differita ghall-20 ta' April 2004;

2. Tiddikjara lill-konvenuti jew min minnhom responsabbli ghall-hlasijiet ta' dawk il-kummissjonijiet dovuti lill-attur fuq 'placements' ta' impjiegi maghmula mill-konvenuti jew min minnhom ghall-perjodi fuq indikati;

3. Tillikwida l-ammont totali ta' tali hlasijiet ta' kummissjonijiet hekk dovuti kif fuq premessi, ***occorendo*** bl-opera ta' ***periti nominandi***; u

4. Tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom li jhallsu lill-attur is-somma hekk likwidata jew komputata.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali datata 17 ta' Novembru, 2003 u tal-Mandat ta' Inibizzjoni li jgib l-istess ismijiet u bin-Numru 2095/2003, u bl-imghax legali kontra l-konvenut sad-data tal-pagament effettiv u l-konvenuti gew ingunti in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti, il-lista tax-xhieda, u d-dokumenti prezentati mill-attur.

B. ECCEZZJONIJIET:

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta` Global Executive Serach (Malta) Limited li eccepiet:

1. Illi t-talbiet tal-attur fil-konfront tal-konvenuti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez peress illi s-socjeta` konvenuta ma ghandha ebda relazzjoni guridika mal-attur u sante li ma kien hemm l-ebda ness bejn is-socjeta` konvenuta u l-attur li taghti lok illi t-talbiet tal-attur jigu milqugha u ghaldaqstant kellha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju, b'riserva ta' kwalsiasi azzjoni ghad-danni spettanti lis-socjeta` konvenuta.

2. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti u l-lista tax-xhieda prezentati mis-socjeta` konvenuta.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Rudolphe Gaerty li biha eccepixxa:

1. Illi preliminarjament, it-talbiet attrici huma preskritti ai termini ta' l-artikolu 2148 (e) tal-Kodici Civili u ghaldaqstant it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-attur;
2. Illi wkoll in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-sueccepit, it-talbiet attrici kellhom jigu michuda bl-ispejjez stante l-fatt li huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u dan ghaliex il-konvenut Rudolphe Gaerty mhuwiex il-legittimu kontradittur billi oltre l-fatt illi l-attur kellu relazzjoni guridika diretta mas-socjeta` estera MSI International, ai termini ta' l-Artikolu 7.3 tal-ftehim datat 16 ta' Gunju 1997 li fuqu l-attur ibbaza l-pretensjonijiet tieghu, il-pagament tal-kummissjoni kien direttament dovut mis-socjeta` estera MSI International Limited u ghalhekk l-ebda pagament ma kien dovut minn Rudolphe Gaerty;

3. Illi fit-tieni lok, ukoll minghajr pregudizzju ghas-sueccepit, it-talbiet attrici kienu ghal kollox infondati

peress li l-konvenut ma rcieva l-ebda kummissjoni li allegatament kienet dovuta lill-attur Paul Caruana a bazi ta’ l-iskrittura privata datata 16 ta’ Gunju 1997 imsemmija fl-att tac-citazzjoni, u dan kif kellu jirrizulta ampjament waqt is-smiegh tal-kawza;

4. Illi fit-tielet lok, minghajr pregudizzju ghas-sueccepit, it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u huma biss allegazzjonijiet bla bazi u minghajr ebda prova, bazati biss fuq ftehim vizzjat, rizultat ta’ ksur mill-attur Paul Caruana tal-obbligazzjonijiet naxxenti mill-istess kuntratt, u dan ai termini ta’ l-Artikolu 117 tal-Kodici tal-Kummerc (kapitolu tlettax (13) tal-Ligijiet ta’ Malta), u dwar dan il-konvenut kien gja inizzja proceduri fl-ismijiet Rudolphe Gaerty vs Paul Caruana (Citazzjoni Numru 629/002JA) nhar il-31 ta’ Mejju 2002;

5. Illi fir-raba’ lok, ukoll minghajr pregudizzju ghas-sueccepit, it-talbiet attrici m’ghandhomx jigu milqugha stante l-fatt illi s-socjeta` estera MSI International effettivament kienet itterminat il-licenzja moghtija lill-konvenut nhar l-14 ta’ Frar 2000, per Dok. A ipprezentat man-nota, ghal ragunijiet kompletament dipendenti fuq l-agir irresponsabbli u xejn professjonali ta’ l-attur Paul Caruana, hekk kif kien ukoll attesat mill-President/CEO tas-socjeta` estera MSI International Limited Eric Lindberg, permezz ta’ affidavit, kopja ta’ liema giet prezentata man-nota u mmarakata Dok. B, u ghaldaqstant l-attur ma kellu l-ebda dritt ghall-kummissjonijiet billi l-ebda xoghol kif kontemplat fil-ftehim citat mill-attur ma kien gie konkluz mill-14 ta’ Frar 2000 ‘il quddiem;

6. Salvi eccezzjonijet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti u l-lista tax-xhieda prezentati mill-konvenut.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet lix-xhieda bil-gurament.

Semghet l-abili difensuri.

Ikkunsidrat illi din hija decizjoni fuq l-eccezzjoni preliminari tal-konvenut Rudolphe Gaerty li t-talbiet attrici huma preskritti ai termini ta' l-artikolu 2148 (e) tal-Kodici Civili u ghaldaqstant it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-attur.

C. PROVI:

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur li semma li permezz ta' skrittura privata datata 16 ta' Gunju 1997 konkluza bejn l-attur u l-konvenut, kienet giet ittrasferita ***in toto*** l-attivita` kummercjali mibdija u avvjata f'Malta mill-istess attur li kienet tikkonsisti fl-Ufficju Rappresentattiv hawn Malta tas-socjeta` estera M.S.I. International gja` S.C.I. (U.K.) Limited li n-natura ta' l-attivita` taghha kienet wahda hekk imsejha bhala ***head hunting.*** Illi ai termini ta' l-istess skrittura privata, il-konvenut kellu jhallas lill-attur rati ta' kummissjoni skond in-natura u l-origini tal-***placements*** ta' impjiegi maghmula.

Illi ***ai termini*** tal-imsemmija skrittura l-obbligu tal-konvenut illi jhallas il-kummissjonijiet lill-attur kellu jittermina nhar is-16 ta' Settembru, 2002 u ghalhekk il-konvenut kien ghad baqghalu wkoll ihallas il-kummissjonijiet lill-attur mill-24 ta' Frar 1998 sas-16 ta' Settembru 2002.

Illi ghalhekk certa kummissjonijiet setghu kienu dovuti minn din is-socjeta` kummercjali konvenuta mit-3 ta' Marzu 2001 sad-data ta' l-iskadenza ta' l-iskrittura privata fuq indikata u cioe` s-16 ta' Settembru 2002. Sostna li ghall-perjodi fuq imsemmija l-attur ma kienx thallas dak li kien dovut lilu bhala kummissjonijiet ai termini ta' l-iskrittura privata fuq imsemmija, u li l-konvenut Rudolphe Gaerty kien gie interpellat ihallas izda baqa' inadempjenti.

Gie prezentat affidavit ta' <u>Paul Caruana</u> li semma li hu kien dahal fi ftehim mal-konvenut izda l-konvenut ma kienx onora dak il-ftehim. Ghalhekk kellu jiftah kawza 369/98JRM li ghadha pendenti, liema kawza tkopri l-perjodu sad-data ta' meta fetah il-kawza jigifieri sat-23 ta' Frar 1998. Semma li l-ftehim kien li l-konvenut kellu l-obbligu kontrattwali li jibqa' jaffettwa hlasijiet sas-16 ta' Settembru 2002. Qal li meta skada t-terminu hu halla ftit

zmien jghaddi mbaghad ghamel ittra ufficjali datata 17 ta' Novembru 2003 kontra l-konvenut.

Semma li hu ma kienx agixxa bhala sensar la ghall-konvenut u l-anqas ghal xi kumpanija barranija ghax hu kien waqaf minn dak in-negozju.

Fid-dikjarazzjoni guramentata tal-konvenut Rudolphe Gaerty, hu qal li meta kien gie appuntat institur minflok l-istess attur Paul Caruana, dan kien sar bi ftehim dirett ma' SCI UK Limited nhar il-15 ta' Gunju 1997, bejn Eric Lindberg ghal MSI International u SCI Limited fuq naha wahda, u Rudolphe Gaerty ghall-ufficju ta' SCI Malta fuq in-naha l-ohra [Dok. E] u hu dahal fi ftehim mal-attur Paul Caruana sabiex l-istess attur jittrasferixxi d-drittijiet tieghu fuq l-infrasftruttura li huwa kien juza sabiex jaqdi l-funzjonijiet ta' institur rapprezentattiv f'Malta ta' SCI UK Limited. Illi l-attur Paul Caruana kien ibbaza l-pretensjonijiet tieghu fuq dan il-ftehim datat 16 ta' Gunju 1997.

Illi ai termini tal-imsemmija skrittura, il-konvenut kien obbligat ihallas dawk il-kummisjonijiet ekwivalenti ghall-hames punti percentwali (5%) tad-dhul generat mill-imsemmi negozju ta' institura hekk kif fatturat u mhallas lill-Ufficju ta' SCI (UK) – "Article 7.3 …, of such sum as it is equivalent to five per centun (5%) of all <u>cash-ins</u> generated by the various placements made by the Business <u>as received by the Office of S.C.I. (U.K.</u>) throughout each particular year".

Meta xehed <u>Rudolphe Gaerty</u> semma li S.C.I kienu agenzija ta' head hunting u xogholhom kien li tlaqqa' kandidat li qed ifittex xi impjieg ma' kumpanija li trid timpjega lil xi hadd. Kienet tirrangalhom l-interview u tghin fil-process tal-hrug tal-kuntratt jekk iz-zewg partijiet jaqblu li jridu jahdmu ma' xulxin. Semma li kienu jithallsu percentwali mit-total li kien ikun miftiehem fuq il-kuntratt u li kienet tvarja minn 15% l-inqas u 35% l-aktar. Qal li kienu jithallsu biss jekk kienu kapaci jirrangaw il-meeting u f'kaz li ma kienux, il-fee kienet tigi potenzjalment imnaqqsa jekk ma kienux involuti fil-process totali. Il-

commission li kienu jiehdu kienet tvarja skond l-input taghhom.

Dwar l-iskrittura li hemm iffirmata qal li din kienet giet iffirmata minnu fil-kapacita` tieghu personali. Dwar pagna 11 paragrafu 7.3 qal li meta l-MSI itterminaw lill-attur, hu seta' jmur isib ufficju, jaqbad linja tat-telefon u jopera minghajru. Fil-kaz tax-xoghol inniffsu hu kien jircievi percentwali mis-salarju. Qal li hu kien intrabat li jhallas sa Settembru 2002 il-5% tal-kummissjoni li jircievi minghand il-klijenti u qal ukoll li kien hemm xi cash-ins li thallsu wara t-terminazzjoni fi Frar 2000. Semma li l-attur kien gie mhallas ta' kollox anki jekk il-cash-ins kienu gew ircevuti wara.

D. KUNSIDERAZZJONIJIET:

Il-konvenut Gaerty qieghed jeccepixxi l-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 2148 (e) tal-Kap 16. Bazikament isostni li l-ammont mitlub jaqgha taht senserija u li ghalhekk huwa preskritt. Minn-naha tieghu l-attur isostni li tali ammont hu dovut ***ex contractu*** u mhux applikabbli l-artikolu 2148 (e).

Ghalhekk il-Qorti sejra l-ewwel nett tezamina c-citazzjoni. Mit-talbiet tal-attur jirrizulta li l-attur talab li l-Qorti:
"tiddikjara lill-konvenuti jew min minnhom responsabbli ghall-hlasijiet ta' dawk il-kummissjonijiet lilu dovuti fuq 'placements' ta' impjiegi maghmula mill-konvenuti jew min minnhom ghall-perjodi fuq indikati;
Tillikwida l-ammont totali ta' tali hlasijiet ta' kummissjonijiet hekk dovuti kif fuq premessi, ***occorendo*** bl-opera ta' ***periti nominandi***; u.."

Jekk wiehed jistudja l-premessi jara li hemm is-segwenti kliem:
il-konvenut kellu jhallas lill-attur rati ta' kummissjoni skond in-natura u l-origini tal-'placements'…

Illi l-attur kien gia` inizzja proceduri quddiem il-Qorti Civili, Prim'Awla halli jithallas il-kummissjonijiet dovuti lilu..
Illi ***ai termini*** tal-imsemmija skrittura l-obbligu tal-konvenut illi jhallas il-kummissjonijiet lill-attur kellu jittermina nhar is-

16 ta’ Settembru, 2002 u ghalhekk il-konvenut kien ghad baqghalu wkoll ihallas il-kummissjonijiet lill-attur mill-24 ta’ Frar 1998 sas-16 ta’ Settembru 2002;
Illi ghalhekk certa kummissjonijiet setghu kienu dovuti..
U ghall-perjodi fuq imsemmija l-attur ma kienx thallas dak li kien dovut lilu bhala kummissjonijiet ai termini…

Minn dan johrog car illi l-istess attur kellu f’mohhu li jitlob kummissjonijiet sakemm gie affacjat bl-eccezzjoni tal-preskrizzjoni. Ukoll jekk wiehed jezamina l-iskrittura jiehu aktar l-impressjoni ta’ diversi aspetti ta’ ghamara, kera, ecc izda dwar il-parti riferibbli ghall-kawza odjerna din ghandha l-forma ta’ kummissjonijiet. Illi minn dak li johrog mill-atti tal-kawza, irrizulta li saret skrittura privata datata 16 ta’ Gunju 1997 (a fol 7 sa 12 tal-process) fejn f’din l-iskrittura, l-konvenut Rudolphe Gaerty kien obbligat ihallas lill-attur percentwal ta’ kummissjonijiet mill- profitti generali tan-negozju. Irrizulta mill-iskrittura li dawn il- hlasijiet kellhom jibqghu jithallsu sas-16 ta’ Settembru 2002 (a fol 11 tal-process). L-attur ipprezenta wkoll ittra ufficjali kontra l-konvenut Gaerty datata 17 ta’ Novembru 2003 (a fol 52 tal-process). Min-naha l-ohra, l-attur sostna li l-licenzja giet itterminata mis-socjeta estera fl-14 ta’ Frar 2000 permezz ta’ l-ittra esebita a fol 39. U ghalhekk, l-attivita ta’ “head – hunting” ma baqghetx issir.

In-negozju jew attivita` kummercjali mertu ta’ din il-kawza hija wahda hekk imsejha ta’ ***head hunting***, li fid-dikjarazzjoni ta’ l-attur Paul Caruana a fol 3 giet deskritta bhala:
“li tidentifika kandidati potenzjali ghall-impjiegi, inter alia u b’ mod partikolari, fis-settur bankarju u finanzjarju, u tirranga ghall-impjieg ta’ l-istess fis-swieq internazzjonali”;

Illi ghalhekk li l-elementi li kien hemm kienu [1] l-identifikazzjoni tal-haddiema potenzjali, [2] laqghat bejn il-haddiem prospettiv u min ihaddem, kif ukoll [3] l-irrangar definittiv ghall-impjieg bil-konkluzjoni ta’ kuntratt ta’ impjieg liema elementi jikkostitwixxu l-ingredjenti principali tas-senserija.

Il-Qorti tirreferi ghad-decizjoni tal- Onorabbli Prim’ Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet **Henrietta Falzon vs John Frendo Azzopardi et**, deciza fis-6 ta’ Ottubru 1964 (XLVIII.D, pp. 1172) fejn intqal:
“il-ligi specjalment f’ materja civili ma tirrikjedi ebda rekwizita specjali biex wiehed ikun jista’ jikkwalifika ruhu bhala sensal f’ operazzjoni ta’ bejgh ta’ bini, ta’ trasferiment enfitewtiku u ta’ operazzjonijiet ohra fejn generalment tintercedi l-operat ta’ terza persuna biex l-operazzjoni proposta u minnu inizjata, isehh definittivament”.

Ukoll fis-sentenza tat-12 ta’ Dicembru 1919 fl-ismijiet **Francesco Ciantar ed altri vs Carmelo Demarco** (XXIV.B (1919-1920) Part I, pp.244), il-Qorti tal-Appell (Sede Civili) rriteniet illi:
“l-Ord. Civile … non ha inteso limitare il diritto di senseria alle sole operazioni di vendita, poiche` il rapporto di mediatore sia un affare civili che una altra contrattazione, essendo l-obiettivo della mediazione sempre il medesimo, quello cioe` di far contrattare per ottenere una provvigione se l-‘ affare e` conchiuso, tanto quando l’ affare sia di natura civile, o di natura commerciale.”

Jinghad fil-kawza deciza mill-Prim’Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza tat-30 ta’ Mejju 2003 fl-ismijiet **Bugibba Real Estate Limited vs Joseph u Anna, konjugi Portelli** li:
“Illi in tema legali jigi osservat li biex jiskatta d-dritt ghas-senserija jridu jikkonkorru tliet elementi principali: (1) il-konkluzjoni tan-negozju prospettat; (2) illi l-intromissjoni tas-sensar tkun giet rikjesta jew almenu accettata miz-zewg kontraenti; u (3) illi l-attivita` tas-sensar tkun wasslet lill-partijiet ghal ***in idem placitum consensus***.
… il-gurisprudenza taghna in metarja hija wahda kostanti fis-sens li l-iskop principali ta’ kwalunkwe persuna sabiex takkwista d-dritt ta’ medjazzjoni huwa dak li tlaqqa’ l-kunsensi tal-partijiet interessati fl-operazzjoni wara li jiehu sehem attiv u intelligenti fil-progettata u proposta konvenzjoni. Ghall-akkwist tas-senserija, is-sensal irid li jara li permezz tieghu hu jlaqqa’ l-partijiet interessati fuq dawk l-elementi tal-operazzjoni klassikament imsejha is-sostanzjali u l-accidentali tal-kuntratt.”

Fil-kawza **Louis Fava vs Avv. Philip Attard Montalto et** deciza fis-16 ta' April 2004, il-Qorti kkonfermat illi:
"sabiex persuna tkun intitolata ghas-senserija jrid jirrizulta li:-
a) l-intromissjoni tal-medjatur tkun accettata miz-zewg nahat, anke tacitament; u
b) illi bhala rizultat ta' l-opera tal-medjatur isir il-ftehim bejn il-partijiet."

Illi ghal dak li jirrigwarda l-aspetti legali tal-eccezzjoni in ezami, jibda biex jinghad li f'kull kaz li tittella' eccezzjoni tal-preskrizzjoni huwa mehtieg li fl-ewwel lok jigi determinat minn meta l-preskrizzjoni tal-azzjoni ghandha tibda titqies. L-Artikolu 2137 tal-Kap 16 jiddisponi li:
"Bla hsara ta' dispozizzjonijiet ohra tal-ligi, il-preskrizzjoni ta' azzjoni tibda minn dak inhar li din l-azzjoni tista' tigi ezercitata, minghajr ma jittiehed qies ta' l-istat jew tal-kundizzjoni tal-persuna li lilha din l-azzjoni tmiss".

Riferibbilment ghal meta jibda jghaddi l-perjodu preskrittiv jinghad li l-Qorti ta' l-Appell fis-sentenza tal-5 ta' Ottubru 2001, fl-ismijiet **Guido J. Vella A. & C. E. vs Dr. Emanuel Cefai LL.D**. irreferiet ghall-Laurent, Diritto Civile, Volum XXXII. Para. 16 u kkwotat:
"La prescrizione delle azioni personali comincia dall'momento in qui le azioni nascono purche` e' egli in ragione della natura dell'azione che la legge la dichiara estinta; dunque da quando vi e' azione li e' luogo a prescrizione e quando vi e' l'azione? L'azione e' il diritto ezercitato giudizialmente e il creditore puo` agire gudizialmente dall'momento che l'obbligazione e' nata … Da cio` il principio che il corso della prescrizione comincia con la nascita della obbligazione."

Din il-Qorti thoss li t-terminu jibda jiddekorri minn meta l-attivita` kummercjali partikolari tigi konkluza u ghalhekk jitwieled l-obbligu ghall-hlas bhala konsegwenza ta' dak l-obbligu (ara wkoll 9 ta' Jannar 1953 fl-ismijiet **Joseph Stivala vs Prof. Joseph Colombo A.&C.E.**, tal-Prim' Awla.

Fil-kawza li ghadha kif issemmiet ta' **Guido Vella vs Dr. Emanuel Cefai**, il-Qorti tal-Appell qalet li hu l-konvenut li jrid jipprova li l-parti attrici ghaddielha z-zmien utli biex tressaq il-kawza u dan minn zmien minn meta dik il-kawza setghet titressaq. Fil-kaz in ezami l-attivita` u negozju gew terminati fl-14 ta' Frar 2000 u l-attur interpella lill-konvenut Gaerty b' ittra ufficjali fis-17 ta' Novembru 2003. Taht l-artikolu 2148 (e) it-talbiet relattivi ghal senserija huma preskritti bid-dekors ta' tmintax-il xahar u jekk wiehed inaqqas it-tmintax-il xahar mis-17 ta' Novembru 2003 jasal ghad-data tas-17 ta' Mejju 2002. Dan iwassal ghall-fatt li t-talbiet attrici ghall-kummissjonijiet huma preskritti.

E. KONKLUZJONIJIET:

Ghal dawn il-motivi tilqa' l-eccezzjoni preliminari tal-konvenut Gaerty li t-talbiet huma preskritti ai termini tal-arikolu 2148 (e) tal-Kap 16. Tillibera lill-istess Gaerty mill-osservanza tal-gudizzju.

Spejjez ta' din id-decizjoni kontra l-attur.

Il-kawza differita ghall-kontinwazzjoni tal-provi bejn l-attur u s-socjeta` konvenuta ghas-17 ta' Ottubru 2005 fl-10.15 a.m.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------